

F. Springer: Quissama. Ein Bericht. (Ü: Helga van Beuningen) Mit einem Nachwort von Carel ter Haar. Frankfurt/M: Suhrkamp 1990 (edition suhrkamp 1488) 181 S., 12,- DM. (nl: Quissama, 1985)

Wim van Vries: Zurück nach Kassel. Die Ballade vom Wahnsinn. (nl. u. dt. Ü: Heinz Schneeweiss) 's-Gravendeel: Robbemonde 1990. 76 S., 19,90 hfl.

Koos van Zomeren: Ottos Krieg. Roman. (Ü: Helga van Beuningen) Reinbek: Rowohlt 1990 (rororo-Mann 8260). 223 S., 12,80 DM. (nl: Otto's oorlog, 1983)

Unbeschreiblich Niederländisch. "Kleinere" europäische Literaturen im deutschen Sprachraum. Die Niederlande und Flandern als Beispiel. Stuttgart: Institut für Auslandsbeziehungen 1989 (= Materialien zum Internationalen Kulturaustausch, Band 31) 58 S., 6,- DM.

Neue Bücher

Liste der eingegangenen Bücher und anderer interessanter Neuerscheinungen (Besprechung vorbehalten)

E. van Altena (samensteller): Dat is uit het leven gegrepen... De geschiedenis van de Nederlandse kleinkunst in liedteksten: Cabaret 1900-1990. Amsterdam: Hema, 1990. 256 S., hfl. 24,75.

De beste Nederlandse en Vlaamse verhalen van het jaar [1988]. Samengesteld en ingeleid door G. Luijters. Amsterdam: Loeb, 1989. 162 S., hfl 25,-.

Bakker, N.: Het jaar van de honger 1944-1945. Amsterdam: Rap, 1989. 104 S., hfl. 18,50.

H. Bekkering: Veroverde traditie. De poëtische opvattingen van S. Vestdijk. Amsterdam: De Bezige Bij 1989. 578 S., hfl. 69,50.

J.B. den Besten: Studies in West Germanic Syntax. Amsterdam: Rodopi, 1989 (Diss. KUB). 290 S.

H. Bister-Broosen: Sprachwandel im Dialekt von Krefeld. New York etc.: Peter Lang 1989. (Berkeley Insights in Linguistics and Semiotics 3) 143 S., 77,20 DM.

W. de Bleser: Leven en werk van J. Jorssen. Antwerpen: De Nederlanden, 1989. 79 S., hfl. 21,50

T. Boelens: Hopla nietwaar. Nederlandse nonsensproza uit de twintigste eeuw. Amsterdam: Nijgh & Van Ditmar 1989. 192 S., hfl. 24,90.

C.A. Braun (red.): Management woordenboek. Verklarend zakwoordenboek van bedrijfskundige termen. Alphen a.d. Rijn: Samson 1989. 450 S., hfl. 26,75.

F. de Bree/ R. Zemel (red.): 'In onse scôle'. Opstellen over Middeleeuwse letterkunde voor Prof. Dr. Margaretha H. Schenkeveld. Amsterdam: Stichting Neerlandistiek VU 1989. 245 S., hfl. 27,50.

W.F.G. Breeveldt: De achtervolging voortgezet. Opstellen over moderne letterkunde aangeboden aan Margaretha H. Schenkeveld. Amsterdam: Bert Bakker 1989. 418 S., hfl. 59,50.

- J. Cajot: Neue Sprachschranken im 'Land ohne Grenzen'? Zum Einfluß politischer Grenzen auf die germanischen Mundarten in der belgisch-niederländisch-deutsch-luxemburgischen Euregio. Band 1: Text, Band 2: Karten und Tabellen. Köln/Wien: Böhlau 1989. (Rheinisches Archiv 121) 324 u. 184 S., DM 148,-.
- P. Calis: Het ondergronds verwachten. Schrijvers en tijdschriften tussen 1941 en 1945. Amsterdam: Meulenhoff 1989. 562 S., hfl. 65,-.
- M.A.A. van Capelle/H.G. Punt: Internationale vaktermenlijst: voor juristen, fiscalisten, accountants, bankwezen, handel en industrie. Arnhem: Gouda Quint, 1989. 599 S., hfl. 45,-.
- G. Cornelissen/P. Honnen/F. Langensiepen (Hrsgg.): Das rheinische Platt: Eine Bestandsaufnahme. Handbuch der rheinischen Mundarten. Teil 1: Texte, 667 S.; Teil 2: Toncassette. Köln/Bonn 1989. Zusammen DM 49,80.
- Ch. Crombach, J. Wester, G. Krol: Gaat het Nederlands teloor?, Drie essays. [Houten]: De Haan, 1989. 125 S., hfl. 34,50. – W. Diemer: Gaat het Nederlands teloor?, Een vierde visie. Assen: Servo, 1990. 36 S., hfl. 20,-.
- H. Cromptvoets, H.H.A. van de Wijngaard, m.m.v. M.J. Busch: Woordenboek van de Limburgse dialecten II, afl. 5: Mijnwerker. Assen (etc.): Van Gorcum, 1989. XXX, 263 S., hfl. 78,50.
- J.A. Dautzenberg (red.): De sleutel in de kast. Over *Het stenen bruidsbed* van Harry Mulisch. Amsterdam: De Bezige Bij 1989. hfl. 45,-.
- R. Debaut: Het naturalisme in de Nederlandse letteren. Amersfoort: Acco 1989. 232 S., hfl. 36,-.
- K. Deprez (ed.): Language and intergroup relations in Flanders and in the Netherlands. Dordrecht: Foris 1989. 198 S., hfl. 90,10.
- R. Devos/ L. Beheydt: Aanzet tot een grammaticaal woordenboek. 's-Gravenhage: Stichting Bibliographica Neerlandica 1989. (Nederlandse Taalunie, Voorzeten 24) 92 S., hfl. 13,50.
- K. Fens/ H. Verdaasdonk (red.): Op Eigen Gronden. Opstellen aangeboden aan Prof. Dr. J.J. Oversteegen bij zijn afscheid als hoogleraar theoretische literatuurwetenschap aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Utrecht: HES 1989. 209 S., hfl. 39,50.
- H. Giesbers: Code-switching tussen dialect en standaardtaal. Amsterdam: P.J. Meertens-Instituut, 1989. X, 357 S., hfl. 50,-.
- J. Goedegebuure: Nederlandse literatuur 1960–1988. Amsterdam: Arbeiderspers 1989. 298 S., hfl. 29,90.
- J.D.F. van Halsema: Bijeen het vroeger en het later. De dichter Leopold en zijn bronnen. Utrecht/Antwerpen: Veen 1989. 2 Bände, 546 u. 93 S., hfl. 59,-.
- N. Heimeriks/W. van Toorn (red.): De hele Biblebontse berg. De geschiedenis van het kinderboek in Nederland en Vlaanderen van de Middeleeuwen tot heden. Amsterdam: Querido 1989. 710 S., hfl. 125,-.
- M. Hofkamp/W.E. Westerman: Aso's, bigi's, crimi's...: jongerentaalwoordenboek. Baarn: Fontein, 1989. 221 S., hfl. 14,90.
- J. Klöters/K. van der Veer: Ik zou je het liefste in een doosje willen doen. Nederlandse chansons en cabaretliedertjes 1958–1988. Amsterdam: Nijgh & Van Ditmar 1989. 475 S., hfl. 39,50.
- Peter E. Knabe (Hrsg.): Das Königreich Belgien. Geschichte und Kultur. Köln: Janus Verlag 1988 (Kölner Schriften zur Romanischen Kultur 11) 343 S., DM 39,-.

- S. Kroon/T. Vallen (red.): Etnische minderheden en Nederlands als tweede taal in Nederland en Vlaanderen. 's-Gravenhage: Stichting Bibliographica Neelandica 1989. (Nederlandse Taalunie, Voorzetten 23) 114 S., hfl. 16,50.
- A. Lefevere: Poëzie van 1720 tot 1920. Muiderberg: Coutinho 1989. (Basisteksten Nederlands 2) 68 S., hfl. 17,50.
- G.J. Lewis/F. Willaert/M.-J. Govers: Bibliographie zur deutschen Frauenmystik des Mittelalters. Mit einem Anhang zu Beatrijs van Nazareth und Hadewijch. Berlin etc.: Schmidt 1989. 477 S., DM 138,-.
- Madelgijs, De Middelnederlandse fragmenten en de overeenkomstige Hoogduitse verzen. Ingeleid en uitgegeven door B.W.Th. Duijvestij.Brussel: Paleis der Academieën, 1989. 201 S., BF 1000,-.
- R. Meijer: Nederlandse schrijvers en kunstenaars in Parijs 1945-1970. Amsterdam: Rap 1989. 135 S., hfl. 28,50.
- L. Mok: Collaboratie: personen en patronen. De bezetting als overgangstijd. Muiderberg: Coutinho, 1990. 70 S., hfl. 19,50.
- J. Muyres/V. van de Reijt (red.): Als een onweer bij zomerdag. De briefwisseling tussen Louis Paul Boon en Willem Elsschot. Amsterdam: Querido 1989. 112 S., hfl. 29,90.
- H.J. Neumann: Arthur Seyss-Inquart. Het leven van een Duitse onderkoning in Nederland. Utrecht: Veen 1989. 372 S., hfl. 37,90.
- F.P. van Oostrom/F. Willaert (red.): De studie van de Middelnederlandse letterkunde. Stand en toekomst. Symposion Antwerpen 22-24 september 1988. Hilversum: Verloren 1989. 269 S., hfl. 35,-.
- M. Philippa: Koffie, kaffer en katoen. Arabische woorden in het Nederlands. Amsterdam: Pantheon 1989. 128 S., hfl. 28,50.
- Prisma handwoordenboek spelling. Utrecht: Het Spectrum 1989. 904 S., hfl. 19,90.
- G.F.H. Raat (red.): Over *De avonden*. De eerste roman van Gerard Reve. Kritieken, artikelen en interviews. Schoorl: Conserve 1989. 396 S., hfl. 39,90.
- S.J.H. Reker: Het Groninger werkwoordstelsel en 'hoeven', Synchrone verbale morfologie in verandering. Groningen: Wolters-Noordhoff/Forsten, 1989. 201 S..
- R. Smits/L. Koenen: Peptalk & pumps. Engels woordgebruik in de Nederlandse taal. Amsterdam: Rap 1989. 281 S., hfl. 29,80.
- W. Smulders (red.): Verboden toegang. Essays over het werk van Willem Frederik Hermans. Gevolgd door een vraaggesprek met de schrijver. Amsterdam: De Bezige Bij 1989. 295 S., hfl. 45,-.
- S. Theissen/J. Vromans (red.): Album Moors. Een bundel opstellen aangeboden aan Joseph Moors ter gelegenheid van zijn 75ste verjaardag. Lüttich 1989. 289 S.
- A. Venema: De harde kern. Schrijvers, uitgevers en hun collaboratie, deel 2. Amsterdam: De Arbeiderspers 1989. 582 S., hfl. 39,90.
- Heinrich Versteegen: James Joyces *Ulysses* in vier deutschen Übersetzungen samt einem Ausblick auf die niederländische Übersetzung. Frankfurt a.M. etc.: Lang 1988. 349 S.
- Gerard Walschap: Verzameld werk. Deel 2. Antwerpen: Manteau 1989. 1021 S., bfr. 1995.
- J. Weisgerber: Avant-garde/modernisme. Als hulde uitgegeven door Michel Bartosik e.a. Brussel: VUB-Press 1989. 276 S., bfr. 850.

- J. Wekking: Untersuchungen zur Rezeption der nationalsozialistischen Weltanschauung in den konfessionellen Periodika der Niederlande 1933–1940, Ein Beitrag zur komparatistischen Imagologie. Amsterdam (etc.): Rodopi, 1990. 507 S., hfl. 150,-.
- Wolters' spellinggids eigentijds Nederlands. Groningen: Wolters-Noordhoff 1989. 811 S., hfl. 34,50.
- Wolters' synoniemengids voor het Nederlands. Groningen: Wolters-Noordhoff 1989. 615 S., hfl. 45,-.
- E. Zahn: Regenten, rebellen en reformatoren. Een visie op Nederland en de Nederlanders. Amsterdam: Contact 1989. hfl. 49,90.

Zeitschriftenübersicht

Bzzlletin 19, 176–177 (mei/juni 1990)

Themanummer J. Bernlef

Dietsche Warande & Belfort 135 (1990), 1–2

- 1: L. Missinne: Gerard Walschap 1898–1989 – J. Reijmerink: Achterberg en de klassieke muziek – M. Janssens: Rose Gronon 10 jaar later – K. Vermeiren: De geest van Merlyn
- 2: J. A. van Houtte: De dichter en de andere Muze, Marnix Gijsen als historicus – J. Harskamp: Twee maal Van Eeden – H. van Uffelen: Nederlandse literatuur in Duitsland – B. Vanheste: Drie personen in één Boon, De eerste tien postume jaren van een gespleten schrijver

Dutch Crossing nr. 38 (August 1989)

Thema: The Low Countries and the World. E.H. Kossmann: How to write Dutch Cultural History? – J.W. de Vries: The Dutch, The Dutch Language, and The World – R. Salverda: Dutch Legal Language in Indonesia – G. Termorshuizen: The "Ethical" Aspect of Dutch East Indies Literature – J. de Vos: Shakespeare in the Southern Netherlands – W. Huberts: On the Evaluation and Historiography of Dutch Literature 1940–1945 – E. van Alphen: The Allegory of Brakman's, Kafka's and Freud's Mister K. – W.F. Jonckheere: Some Dutch Models and Sources of André Brink's Novel "A Chain of Voices" – J.T. Stevens: Ganymedes, Persephone, and Mei: The Child as Object of Desire – C. Huisman: Dutch Proverbs: An Interdisciplinary Perspective.

Études de Linguistique Appliquée 78 (avril–juin 1990)

W. Frijhoff: L'usage du français en Hollande, XVIIe–XIXe siècles: propositions pour un modèle d'interprétation.

Leuvensche Bijdragen 79 (1990), 1–2

2: E.P. Hamp: On the survival of *o*-grade thematis in Dutch – R. Leclerg: Aktionsart: Ein Kapitel einer Deutsch–Niederländischen Kontrastgrammatik – L. Draye: Zur Konditionierung der Westgermanischen Konsonantendehnung.

Levende Talen 447–452 (januari–juni 1990)

447: J. de Beer: Sint Laurens schrijft aan Sint-Michiel, of corresponderen via een video-brief – G.M. Willems: Tussentaal: de rol van strategieën in T2-verwerving – O. Petri en W. de Klijn: Woordkennis moderne vreemde talen.